

РЕЦЕНЗИЯ

от Сашо Георгиев Пенев - професор, доктор по право
в Юридически факултет при СУ „Св. Кл. Охридски“, научно направление 3.6 Право

относно: научните трудове за участие в конкурс за заемането на академичната длъжност доцент по професионално направление 3.6 Право (Финансово и данъчно право и данъчен процес), обявен в ДВ, бр. бр. 95 от 16.11.2021 г. с кандидат главен асистент, доктор по право Гинка Валериева Симеонова

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Въз основа на анализа на съответствието на представените научни трудове и документите за участието в конкурса с изискванията на Закон за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за приложение на закона и на Наредбата за развитието на академичния състав в НБУ смятам, че те са спазени.

През 2014 година Гинка Симеонова е придобила образователната и научна степен „доктор“ в научно направление 3.6. Право с успешно защитен дисертационен труд „Административно-правен режим на държавните помощи“. (чл. 24, ал. 1, т. 1 ЗРАСРБ). Заема от 2015 г. (повече две години) академичната длъжност асистент/ главен асистент (чл. 24, ал. 1, т. 2, б. „а“ ЗРАСРБ) и е доказан специалист с практически опит с доказани постижения в своята област (чл. 24, ал. 1, т. 2, б. „г“ ЗРАСРБ). В изпълнение на разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 3 ЗРАСРБ е представен публикуван монографичен труд и други научни публикации в областта на конкурса, като те с оглед на съдържанието им не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор". Оценката на научната и преподавателска дейности на Гинка Симеонова налага изводът, че те отговарят на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2, 3 и 5 от ЗРАСРБ и разпоредбите на ППЗРАСРБ (чл. 26, ал. 1, т. 4 ЗРАСРБ). Няма данни за доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове представени за участие в конкурса (чл. 24, ал. 1, т. 5 ЗРАСРБ).

Налице са материално правните условия и са спазени процедурните правила за заемане на академичната длъжност доцент предвидени в Наредбата за развитието на академичния състав в НБУ (чл. 56, чл. 63)

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

Представеният монографичен труд, публикуван от Издателство на Нов български университет (ISBN 978-619-233-158-0) е с обем 418 страници, включително с използвана литература. Хабилизационният труд е рецензиран.

Представеният монографичен труд „Публични вземания без данъчен характер с произход от Европейския съюз“ се отличава със своята новост в българската правна литература. В него за първи път в националните ни правни изследвания се разглеждат всеобхватно определените като публични в ДОПК вземания, които възникват въз основа на норми от първичното и вторично право на Европейския съюз. Правна уредба на тези вземания в чл. 162 ДОПК е абстрактна и лаконична като се изчерпва в три алинеи – чл.162, ал. 5, 6, 7. В монографията е разкрито съдържанието на тези разпоредби и анализирано в неговата цялост. Изяснява се правната характеристика на различните по вид публични вземания обхванати от разпоредбите. Съдържанието на труда, насочено да разкрие смисъла на правната уредба съдържаща се в ДОПК и в различните актове от правото на ЕС, е безспорен научен принос.

Трудът се характеризира със своята актуалност. Зад абстрактната и обща правна уредба на публичните вземания в ДОПК възникващи на основания уредени в правото на Европейския съюз се разкриват множество правни актове, чието съдържание е динамично. Изследването на актуалното им съдържание, основанията за възникването на вземанията и характеристиката им дават представа на практикуващите юристи и научната общност за целите на развитието на правната уредба.

Трудът се отличава със всеобхватност на изследваната материя. В него се разглежда цялостното развитието на правоотношенията възникващи по повод публичните вземания предмет на изследването. Очертани са основанията за възникването и за погасяването на

тези правоотношения. Разгледани са и процесуални аспекти. Това дава възможност да се изведат научни изводи за прилагането на различни институти на финансовата правна уредба при развитието на правоотношенията.

Трудът се отличава с използваният в него научен апарат. В него въз основа на задълбоченото познаване на българската финансовоправна теория са очертани проблеми и са предложени становища за преодоляването им при прилагането на правната уредба. От съдържанието на труда се разкрива прецизно познаване и задълбочен юридически анализ на изследваната материя.

В труда се разкрива и задълбочено познаване на теорията за правото на Европейския съюз и съдебната практика на Съда на Европейския съюз относими към изследваната проблематика. Те са съчетани с познанията върху националната ни финансовоправна уредба и общият режим на публичните вземания установен в ДОПК, който изисква академични и практически знания по административно и гражданско право. От съдържанието на труда се установява, че то е насочено не само към разрешаване на теоретични въпроси, а и към практическото прилагане на правната уредба.

В структурно отношения трудът съдържа пет глави. Разкрива се обособена обща част (глава първа) и в отделни самостоятелни глави (глава втора до пета) са обсъждани отделните видове публични вземания с произход от правото на Европейския съюз. Тази структура на съдържанието от методологична гледна точка е издържана и позволява да се разкрие цялостният правен режим на обсъжданите публични вземания. Този изследователски подход позволява да се разкрие обществената значимост на изследваната материя, при тълкуването на която се използвани специфичните юридически методи.

В Справката за оригиналните научни приноси приложена към документацията за конкурса коректно са описани научните приноси съдържащи се в монографичния труд.

От една страна са очертани публичните вземания, се включват в групата на публичните вземания без данъчен характер с произход от ЕС, като са разгледани пет подвида публични вземания. Очертава се най-съществената обща характеристика за тях при определянето им като публични вземания от националния правен ред – възникването им въз основа на правна уредба от правото на ЕС или национално право на държава членка и връзката им са правонарушения. Споделям разбирането на автора, че българският законодател не бива само механично да допълва каталога на публичните вземания,

регламентиран в чл. 162, ал. 2 ДОПК и че при изпълнение на задълженията на страната ни, свързана с членството ни в ЕС, реално и ефективно тяхно изпълнение означава не само формално да съществува уредба в националните ни правни актове, а следва да се отчита спецификата на тази група публични вземания и тя да се отрази при механизмите за тяхното изпълнение.

Общият ми извод е, че в трудът съдържа нови, актуални и научно обосновани приноси.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации (творчески изяви), направени след назначаването на академичната длъжност „гл.асистент“. Тя включва и оценка на изискването за рецензираност на изданията.

За участието в конкурса са представени и четири статии.

Статията „Предизвикателства пред определянето на финансови нередности и корекции по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“, De Jure.2016, № 2, с. 215 – 224, ISSN 2367-8410 (online) ISSN 1314-2593 (print) е публикувана в рецензирано издание според списъка на съвременните български научни издания с научно рецензиране поддържан от Националния център за информация и документация. В статията въз основа на изясняването на понятието „нередност“ са разгледани правните последици изразяващи се във финансови корекции, които по същество са публични вземания. Тяхната функция е възстановяването на на неправомерно разходване на средства от бюджета на ЕС. Научен принос в статията изследването на правния режим на лихвите.

Статията „Нови процедурни правила за държавната помощ като публично държавно вземане“, Норма, 2016, бр. 2, с. 49 – 68, ISBN 978-619-233-079-8 (print), ISBN 978-619-233-078-1 (online) е публикувана в рецензирано издание според списъка на съвременните български научни издания с научно рецензиране поддържан от Националния център за информация и документация. Съдържанието на статията надгражда дисертационния труд на кандидатката „Административно-правен режим на държавните помощи“. В нея се разглежда въз основа на правната уредба на държавните помощи в националното право и правото на ЕС фактическият състав на държавната помощ, който води до възникване на публично държавно вземане и неговото изпълнение, като по този начин авторът научно

обосновава характеристиките на този вид вземания, а някои от предложенията de lege ferenda се съдържат и приетият през 2017 г. нов Закон за държавните помощи.

Статията „Принципът за равенство в правата и преките данъци в ЕС“, Сборник доклади и статии от международната научна конференция в чест на акад. Антонио Фернандес де Бухан и Фернандес, „Правата на гражданите и тяхната защита“, с. 441 – 456, ISBN 978-619-233-079-8 (print), ISBN 978-619-233-078-1 (online) е публикувана в рецензиран сборник според списъка на съвременните български научни издания с научно рецензиране поддържан от Националния център за информация и документация. В нея за първи път в българската правна литература се анализира принципът на равенство при данъчното облагане с преки данъци в съпоставим аспект на правната им уредба в правото на ЕС и националното право. Изводите в статията за прилагането на този принцип от страна на органите на приходната администрация и с оглед защитата на законните права и интереси на гражданите и техните организации могат да се определят като теоретичен принос.

Статията „Намеса на държавата в стопанския живот“, За ценностите в правото. Сборник с доклади и статии от научна конференция по случай 120-годишнината от рождението на проф. д-р Цеко Торбов, „За ценностите в правото“, проведена в Нов български университет на 15 май 2019 г., с.247-263 , ISBN 978–619–233–118–4 (print) е публикувана в рецензиран сборник според списъка на съвременните български научни издания с научно рецензиране поддържан от Националния център за информация и документация. В нея са разгледани са взаимовръзките между пазарната икономика, основана на принципите на свободната и лоялна конкуренция и намесата на държавата в контекста на постигане на баланс между пазара и ефективното разпределяне на ресурсите в търсене на задоволяване на потребностите на обществото, наред със запазване на социалната справедливост и равнопоставеност, гарантирани посредством изградените правни системи. Това е малко изследвана в българската правна литература проблематика, поради което смятам, че статията съдържа научни приноси.

Научното творчество на кандидатката обхваща и други научни публикации, отличаващи се със задълбочен юридически анализ на изследваната в тях проблематика, които не са представени за участие в конкурса, но са познати на специалистите по

финансово и административно право и полезни според мен за усъвършенстване на правната уредба и по-добро правоприлагане.

Общият ми извод е, че представените за участие в конкурса статии съдържат полезни за теорията и практиката научни приноси.

3. Цитиране от други автори.

В представената за участие в конкурса документация е приложена справка за цитиранията в монографии и колективни томове с научно рецензиране. Посочените цитирания са достатъчни за достигане и надхвърляне на минимално необходимите наукометричните показатели за участие в конкурса, но според мен не са изчерпателни. Кандидатката въз основа на научната ѝ активност е често цитиран автор в съвременната българска финансовоправна литература.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

Кандидатката участва в множество научни и творчески инициативи след заемането на академичната длъжност асистент в НБУ:

- Национална научна конференция „10 години България в Европейския съюз – въздействие върху развитието на публичните политики и законодателството“, проведена на 10.11.2017 г. в Нов български университет, Корпус 1, Аула7.

- Национална научна конференция по повод 120 години от рождението на проф. Цеко Торбов, проведена в Нов български университет, 15 май 2019 г., 9.30 ч., зала 210, корпус 1.

- Международна научна конференция „Правата на гражданите и тяхната защита“, проведена на 6.11.2018 г. в Нов български университет, Корпус 1, 310 аудитория „Проф. Петър Мутафчиев“.

- Национална научно-практическа конференция „Медиите в България: 30 години по-късно“, проведена на 21.11.2019, 09:30 ч., в Нов български университет, Корпус 1, Аула.

- „Върховенство на правото – актуални проблеми“, проведена на 1 декември 2020 г. онлайн (<https://law.nbu.bg/bg/vyrhovenstvo-na-pravoto-aktualni-problemi>).

Представените участия в научни инициативи определят кандидатката като активен член на научната общност с трайни интереси в изследваната от нея материя.

III. Учебна и преподавателска дейност

1. Аудиторна и извън-аудиторна заетост, работа в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ", осигуряване на студентски практики и стажове, работа със студенти и докторанти.

Кандидатката е оценена положително от атестационната комисия при НБУ и в анкетите от студентите за учебната и преподавателската ѝ работа. Тя е и „Мудъл координатор“ на департамент „Право“.

Разработила е курсове за Магистърска програма „Право“ (курс LAWN521 Правен режим на държавните помощи и курс LAWN 422 Митническо право) и Практикум по Публичноправни науки, съвместно с Училище за професионално и продължаващо обучение в НБУ. Тя е обезпечила с авторски учебни материали посредством платформата Moodle НБУ два курса LAWN404 Финансово право и LAWN506 Данъчно право съобразно изискванията на НБУ. Организираща е и е участвала в съвместни със студенти проекти: Студентски научни четения – 21.01.2021г., Цикъл тематични семинари с общо наименование „Финансови инструменти за реализиране на политиките на ЕС“, Данъците са интересни – 24.04.2018 г.. Организираща участие и получаване на приз от студент-третокурсници от магистърска програма „Право“ на НБУ в състезание по данъчно право "Game of tax", организирано от Сдружението за международни състезания по право IMCCA и международната консултантска компания Ernst & Young Bulgaria, проведено в периода 19.04 - 21.04.2019 г. в сградата на Върховния административен съд.

2. Оценки от анкетите на студентите.

Средната оценка на гл. ас. д-р Гинка Симеонова от анкетите за удовлетвореност на студентите от водените от нея курсове за последните десет семестъра е отличен 4.88 (макс. 5.00).

Общият ми извод е, че учебната и преподавателска дейност на кандидатката е оценявана високо от колегите ѝ и студентите.

IV. Административна и обществена дейност

1. Участие в колективни органи на управление на НБУ.

Според представената Гл. ас. д-р Гинка Валериева Симеонова редовно и активно участва в заседанията на департаментния съвет и на Програмния съвет на Програма „Право“.

2. Обществена активност.

Гинка Симеонова е член на Съюза на юристите в България.

3. Привличане на студенти в програмата.

Кандидатката е ръководител е на кръжока по Данъчно право и процес от 2019/2020 г. в НБУ.

V. Лични впечатления от кандидата.

Познавам кандидатката от зачисляването ѝ за докторантура в катедрата по „Административноправни науки“ при Юридическия факултет на СУ“Св. Кл. Охридски“. Успешното придобиване на образователната и научна степен „доктор по право“ и дисертационният труд на тема „Административноправен режим на държавните помощи“, положителна оценка на студентите и преподавателския състав за преподавателската ѝ дейност ми дават основание да смятам, че тя е добросъвестен и отдаден на научната и преподавателската дейност юрист.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Цялостната научна дейност на кандидатката е свързана с теоретичното осмисляне на нови правни уредби с практическо значение. Благодарение на тази ѝ дейност тя е изградена и приемана като авторитетен и уважаван специалист. Препоръките ми към нея са да продължава въз основа на досегашния ѝ опит да изследва нови проблеми в областта на правото от значение за правоприлагането.

Заклучение

Въз основа на рецензията ми изразявам положителна оценка за резултатите от академичната дейност (научна и преподавателска) на Гинка Валериева Симеонова представени за участие в конкурса за заемането на академичната длъжност „доцент“. Положителната оценка ми дава основание да гласувам „ЗА“ предлагането и допускането ѝ за избор от Академичния съвет на Нов български университет за заемането на академичната

длъжност „доцент по професионално направление 3.6. Право (Финансово и данъчно право и данъчен процес)“.

Проф. Сашо Пенев